

Cserépkályha használatba vételi és karbantartási útmutató

A cserépkályha első kifűtése:

Az építés során az új kályhában sok víz található, és ezt kell ilyenkor maradéktalanul eltávolítani fokozatosan a kályhatestből, a kéményen keresztül, ami tűz hatására, gőz formájában távozik!

Ezért nagyon fontos, hogy a száradás alatt az ajtók (akár ég benne a tűz, akár nem) mindig nyitva legyenek! A tűz leégéséig felügyelet mellett! Az ajtó bezárása megakadályozza a huzatot, a felhalmozódó gőzök nem tudnak távozni, és a fugák kitágulnak, legrosszabb esetben a kályha szétnyílik, felrobban!

A szárító fűtést a kályha felépítése után legkorábban két nap múlva lehet megkezdeni, és időtartama 3-4 hét.

A kifűtés menete:

Az első begyújtás előtt a kéményt elő kell melegíteni, aminek módja: a kéménytisztító-ajtót levéve, a kéményben égessünk el néhány papírt, vékony fát, kinyomva vele a hideg levegő oszlopot.

1. Az első héten langyos, kéz meleg állapotig melegítsük fel a kályhát és igyekezzünk ezt folyamatosan megtartani, úgy hogy eleinte nagyon kis tűzre időnként 2-3 vékony fát rakjunk a tűztérbe, ajtót tilos becsukni!

2. A második héten már meleg tapintásig lehet felfűteni a kályhát az 1. pontban leírtakkal azonos módon, az ajtót még mindig tilos becsukni!

3. A harmadik héten már forróra (üzemi hőmérsékletre) fűthető a kályha, oly módon, hogy a tűzteret megtöltjük a szükséges famennyiséggel egyszerre, és ezt kb. 12-24 óra múlva megismételjük. A kályha ajtót még mindig nem csukjuk be, ha van huzatszabályzó az ajtón, akkor a fa leégése után már elég csak azt nyitva hagyni!

A harmadik hét végén a fentiek betartásával a kályha ki van fűtve.

Ezután a fűtés úgy működik, hogy a tűzteret megtöltjük egyszerre a szükséges famennyiséggel, meggyújtjuk, majd ha leégett (már csak parázslik) a kályha ajtót, huzatszabályzóját lezárjuk. A következő fűtésig teljen el legalább 10 óra, hogy a kályha képes legyen újra hőt felvenni!

Az óvatosan szárazra fűtött kályha hosszabb élettartamú és zavartalanabb üzemeltetést biztosít!

Éves első befűtés módja hideg már kiszáradt cserépkályha felmelegítése:

Eltérően a már felmelegített cserépkályha fűtésétől, célszerű a kéményt előmelegíteni (lásd, kifűtés menete). Hideg állapotban a tűztérbe helyezünk néhány darab vékony fát és meggyújtjuk, majd folyamatosan rakjunk rá darabonként még mindig vékony kis fákat, mindaddig, míg a kéményen keresztül már határozottan áramlik a füst. Ekkor már a járatok és a kémény felmelegedett annyira, hogy a vastagabb fákból származó füst is akadálytalanul távozik a kéményen.

A nagyajtós kályha első fűtését megkönnyíthetjük, ha ajtó felső 2/3-át letakarjuk, hogy a levegő csak alul 1/3 részen áramoljon, addig míg meg nem indul az áramlás.

Néhány gondolat a tűzifáról:

Átrakott vagy új kályha szárítását cser vagy tölgy fával nem szabad végezni, mert jobban kormozódik, és a kályha lekátrányozódhat!

Fontos, hogy mindig száraz keményfával tüzeljünk.

A fa igen tiszta környezetkímélő tüzelőanyag. A legjobb égés és optimális hatásfok eléréséhez legalább 2 éve vágott szellős, de csapadék mentes helyen tárolt fát használjunk. A frissen vágott és vásárolt fa nedvességtartalma 70 %, így fennáll a veszélye a szurok és a kátrányképződésnek, valamint beivódásának, lerakódásának a kéményben, kályhában egyaránt. Rendkívül káros és kellemetlen állapot, igyekezzünk az említett javaslatokkal elkerülni ezt.

Mit ne tegyen kályhájával ?:

- **Ne zárja le az első három hétig!**
- **Ne zárja le addig, amíg a fa lánggal ég, nem esik szét. Robbanás veszély!**
- **Ne fűtse folyamatosan. A felforrósodott kályhát ne rakja meg újra fával, mert nem fog több hőt leadni, inkább szétnyílnak a fugák!**
- **Túl apró tűzifa (gyújtóst kivéve) esetén egyszerre nagyobb mennyiséget ne rakjunk a tűzre, mert a heves égéssel kárt okozhatunk, felrobbanthatjuk, túlfűthetjük kályhánkat (pl.: dióhéj, rétegelt lemez, fenyőhulladék, sok hullámpapír, hígító...stb.)**
- **Ne fojtsa le a tüzet, kevés levegő adással! Tökéletlen égést, robbanást, kátrányosodást okozhat!**

Következmények: a csempe repedése, fuga nyílása, fuga kipotyogása, párkányok emelkedése – lazulása, tűztér samottjának potyogása, ajtók deformálódása.

Ezen hibákra garanciát nem tudunk vállalni, ezen hibákat helytelen használat okozza!

További nagyon fontos teendő a kémény rendszeres tisztítása!

Kérje szakember véleményét, ha kályhájával, vagy kéményével kapcsolatban bizonytalan!

Fontos a kályha szakszerű kezelése, ezzel a kályhát hosszú életűvé és gazdaságossá teszi!

ÚTMUTATÓ CSERÉPKÁLYHÁK ÉS KANDALLÓK HASZNÁLATÁHOZ

A BEGYÚJTÁS

Széles körben elterjedt az a helytelen begyújtási mód, hogy jobbról, balról elhelyezett két vastagabb fahasábra keresztbe vékony gyújtózt, majd egyre vastagabb fát raknak, és az alátömött újságpapírral igyekeznek meggyújtani a fát. Az első lángocskák a felül levő egész fatömeget hevíteni kezdik és kihajtják a fában levő vizet és illóanyagokat. Az így képződött füst, a korom rakódik a kályha és a kémény falára.

Jobban járunk, ha állítva helyezzük a tüztérbe a fát. A vastagabb hasábokat döntsük a tüztér hátfalához, ezek elé pedig vékonyabbak kerüljenek. A legelejére, az ajtóhoz már pár szál sovány hasítékot rakjunk gyújtós gyanánt, amit egy alágyújtás féleséggel (elé gyújtóssal) gyorsan, könnyen lángra lobbanthatunk. Ilyen módon elmarad a temérdek gyújtóhasogatás, újságpapír gyűrogetés, meg a szédülésig tartó fűjogatasos tűzélesztgetés, amit a szemünkbe csapódó füst csak tovább keserít.

Az „előgyújtós” gyorsan fellobbantja a vékony kéményfaszálakat, és azonnal forró füstgáz képződik, a jó huzat hamar kialakul. Az egyre erősödő légmozgásban a fahasábok előlről hátrafelé, és föntről lefelé gyújtják meg egymást. Az égés ideje megnyúlik, így a kályha tömege több hőt képes felvenni. A tüztérben gyorsan létrejön a tökéletesebb égéshez szükséges magas hőmérséklet.

Fontos tudni, hogy a cserépkályha ajtaján lévő huzatszabályzó nyílások általában nem engednek elegendő levegőt a tüztérbe, így az égés nem lesz tökéletes. Legalább az elégés derekáig meg kell nyitnunk az ajtót egy-két ujjnyira.

A kályhába (kandallóba) a napi tüzelőmennyiséget egyszerre kell berakni. Miután leégett a tüzelőnk, utánrakás ne történjen. Utánrakogatni csak vaskályhánál, vaskandallónál lehet, szabad. Utánrakással rossz hatásfokot érünk el.

Tüzelés befejezésekor a kályha (kandalló) ajtót lezárjuk, ha van huzatszabályozó rajta, akkor azt is.

Nagyon fontos: ellenben, hogy csak akkor szabad lezárni, ha már tökéletesen leégett. Ez azt jelenti, hogy elégetlen tüzelőanyag már nincs. Szétütögetjük, megkaparjuk a parazsat, és akkor szabad lezárni, ha már sehol nem látunk **sárgán** pislogó lángot.

Szigorúan Tilos! Előbb elzárni, ellenkező esetben a kályhát felrobbantjuk! (a kályhába bezárt füstgáz szétfeszíti a kályhát)

Jó tanács : inkább öt perccel később zárjuk el , mint előbb!

Begyújtás a szezon kezdetén

Ősszel, amikor a délutánok még enyhék, a hideg éjszakák azonban már lehűtik a házat, jól esik egy kis cserépkályha meleg. Sokan befűtenék a cserépkályhát délután, hogy estére meleg legyen, és kitarson reggelig, de a füst visszaömlik a lakótérbe. Ennek oka az, hogy a kémény egy hőmérsékletkülönbségjelző szerkezet, és a huzat iránya mutatja, hogy merre van hidegebb. Akár csak egy fokkal is hidegebb levegő van a lakásban, mint kint, „negatív” légáramlat jön létre. Első begyújtásra válasszuk ki azt a napszakot, amikor a lakásban egy csöppet melegebb van, mint odakint.

Hasonló jelenséget előidézhethet az is, ha a napsütötte tetőcserepek fölött kis hő párnácska alakul ki, melynek köszönhetően mikroklíma keletkezik, amely nem engedi a lakásból kifelé irányuló kéményhuzat kialakulását. Nem mindig célravezető az, ha a lakás belső hőmérsékletét vesszük figyelembe, és nem is mindig tudjuk ezt úgy gyakorolni. De van egy célravezető eszköz, mivel a huzatot meg tudjuk indítani a kéményben.

A kémény ajtót (kaminaajtó) kinyitjuk, (ha a pincéből indul a kémény akkor ott) és több újság elégetésével a kéményt felmelegítjük. Azért kell több újságot elégetni, hogy az egész kéményhosszúság felmelegedjen. (nem elég egy újságlap!)

Ez újonnan rakott kályhákknál fokozottan érvényes!

Ősszel amikor rendszertelenül fűtünk (nem minden nap) , akkor ajánlatos előtte a kéményt felmelegíteni az előző pontban leírtak szerint. Hétvégi házaknál, vagy ahol rendszertelenül, időszakosan használjuk a kályhát (kandallót) minden begyújtás előtt a kéményt fel kell melegíteni, ellenkező esetben a füstgáz visszaáramlik és nem tudunk tüzelni. A kályhán keresztül az áramlást nem tudjuk megindítani.

Ha a kályhából jönne vissza a füstgáz (nem ég), akkor szüntessük meg a tüzet a kályhában és a kéményben a kaminaajtón keresztül indítsuk meg az áramlást, melegítsük fel a leírtak szerint.

Cserépkályhában, kandallóban nedves nagy víztartalmú fával tüzelni tilos! Nem ajánlatos – lásd az alábbi bekezdést a fákról.

A nedves fából kicsapódó kátrányt, illó anyagot a kályhatest leköti és egy idő után rossz illatot fogunk érezni a lakásban. A kátrány a kémény keresztmetszetét is leszűkíti, és a kémény külső falán is jelentkezik feketés barna folt. Cserépkályhába, kandallóba tilos, nem ajánlatos, műanyag-származékos anyagot, rongyot, konyhai hulladékot, gázos, feszítő, robbanást előidéző anyagokat tüzelni.

Tűzifákról általában:

Cserépkályha fűtéshez csak a száraz, keményfa használható gazdaságosan. A puha és túlevelű fák szerkezetükből adódóan nem alkalmasak erre, mert gyorsan ellobbannak, kormoznak és a képződött hő java a kéményen távozik, megterhelve a cserépkályha és a kémény szerkezetét.

Frissen vágott élő fa sok vizet tartalmaz, amit a szabadban való tárolás folyamán részben elveszít. A nedvességtartalom frissen vágott állapotban 50-60 %-os. Széljárta tároló helyen néhány hónap alatt 30-40 %-ra csökken a fa víztartalma. Körülbelül két év elteltével tekinthetjük légszáraznak a fát. A légszáraz és a frissen vágott fa között akár 40 %-os fűtőérték különbség is lehet.

Kereskedelemben háromféle tűzifa kapható: 1 méteres hasáb, illetve gömbfa, 33 cm-es kandallófa, és 25 cm-es háztartási tűzifa. A hasábfa vásárlása a leggazdaságosabb, mert akkor térfogatnyi fát veszünk, bármennyi is a víztartalma. A hasábfából az 1 alapterületű és 168 cm magas rakat az 1 köbméter mennyiségű fa. A darabolt és felhasított kandalló- és háztartási tűzifával sok tennivalónk már nincs, viszont a fával együtt megvásároljuk azt a víztömeget is, amit felhasználás alatt kiszárítunk belőle.

Cserépkályha fűtéshez a 33 cm hosszúságú fa a legmegfelelőbb. A nagy sűrűségű faféléket válasszunk: cser. Akác. Tölgy, bükk, kőris, szilfákat. Mivel ezek lassan égnek, a képződött hóból többet felvesz a kályha tömege. A száraz, megfelelő méretű, a tűztérben célszerűen elhelyezett fával gazdaságosan tudunk fűteni. Figyeljük meg, mennyi az a legkevesebb famennyiség, ami elég jól felhevíti a cserépkályhát. Annál kevesebbet nem szabad, többet pedig nem érdemes égetnünk

10 cm átmérő felett gömbölyű felfűrészelt fát ajánlatos kétfelé hasítani, illetve a vastagabb átmérőjűt négyfelé.

Saját és környezetünk érdekében tartsuk be az ajánlott utasítást!

Jó melegedést kívánok!